

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/158/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123412949
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová ml.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6123412949.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou ml., v právnej veci starostlivosti o maloletú: A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. X, E. E. a otca: F. G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., I. I., právne zast.: Lion Law Partners, s.r.o., so sídlom AK Komenského 14A, Banská Bystrica, o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd ruší náhradnú osobnú starostlivosť J. K. L. B., nar. XX.XX.XXXX o maloletú A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, nariadenú uznesením Okresného súdu Hernal sp. zn. 8Ps/1/18f-27 zo dňa 05.06.2018.

II. Súd maloletú A. A. B., nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky, pričom oprávnenie maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach majú obaja rodičia samostatne.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. A. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 300,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia.

IV. Styk otca s maloletou sa neupravuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 18.10.2023 domáhala zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletou rozhodnutím Okresného súdu Hernals, Viedeň sp. zn. 8Ps 1/18f-17 zo dňa 05.06.2018, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti jej sestre. Svoj návrh odôvodnila tým, že je už schopná sa o maloletú postarať. Maloletá sa v jej domácnosti nachádza od začiatku roka 2023, starostlivosť o maloletú zvláda. Navštevuje pravidelne psychiatrickú ambulanciu, užíva lieky. Je riadne zamestnaná, má stály príjem a okrem toho poberá aj invalidný dôchodok v Rakúsku aj na Slovensku.

2. Otec prostredníctvom právneho zástupcu v písomnom vyjadrení k návrhu doručenom súdu dňa 05.02.2024 súhlasil s návrhom matky v celom rozsahu. Právny zástupca otca na pojednávaní Ďalej uviedol, že otec súhlasí so zverením maloletej matke aj s výškou výživného vo výške 300,- mesačne, pričom styk s maloletou by ostal neupravený. Uviedol, že otec maloletú osobne nevidel. S matkou sú v kontakte, matka mu poskytuje informácie o maloletej. Na maloletú pravidelne prispieva súdom určeným výživným. K majetkovým pomeroch otca uviedol, že otec nevlastní hnutelný ani nehnuteľný majetok v zahraničí ani na území SR. Požiadaval o dôchodok, ktorý je v štádiu riešenia. Aktuálne poberá finančný príspevok v Rakúsku dovtedy kým mu nebude priznaný dôchodok, a to vo výške 53,42 € denne, čo je cca 1.600,- € mesačne.

3. Sestra matky súhlasila s návrhom matky. Uviedla, že maloletá je u matky od začiatku roka 2023. Matka starostlivosť o maloletú zvláda, dodržiava psychiatrickú liečbu,. Matka prevzala všetky kompetencie rodiča, komunikuje s pediatrom má zabezpečený príjem aj bývanie, pričom je v najlepšom záujme maloletej, aby bola zverená matke.

4. Opatrovník maloletej uviedol, že v domácnosti matky neboli zistené žiadne nedostatky, matka sa vie o maloletú postarať, a preto súhlasil, aby súd návrhu matky vyhovel, zrušil náhradnú osobnú starostlivosť a zveril maloletú matke a otca zaviazal výživným primerane veku a potrebám maloletej, podľa možností, schopností a majetkových pomerov otca. Zároveň odporučil styk otca s maloletou neupraviť.

5. Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že uznesením Okresného súdu Hernals sp. zn. 8Ps 1/18f-27 zo dňa 05. 06. 2018 bola matke maloletej odňatá starostlivosť o maloletú a maloletá bola zverená do starostlivosti sestry matky. Zároveň bola zamietnutá žiadosť úradu pre deti a mládež na zabezpečenie starostlivosti o maloletú. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 08. 2019. Z obsahu odôvodnenia vyplýva, že úrad pre deti a mládež požiadal, aby bola naň prevedená starostlivosť o maloletú. Taktiež navrhovateľka požiadala, aby jej maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti. Dňa 10. 11. 2017 bola maloletá umiestnená úradom pre deti a mládež do krízovej starostlivosti, v polovici decembra 2017 bol zastavený kontakt matky s maloletou. Dňa 04. 01. 2018 bola maloletá prepustená k sestre matky. Rozhodnutie Okresného súdu Hernals zo dňa 05. 06. 2018, ktorým bolo matke odňaté právo na starostlivosť o maloletú a bolo prevedené na sestru matky je definitívne. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 37P/33/2018-393 zo dňa 05.12.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoP/5/2020-429 zo dňa 30.04.2020 zastavil konanie o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti sestry matky z dôvodu, že o tomto už právoplatne rozhodol príslušný rakúsky súd. Zároveň rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletej, a to matku výživným vo výške 50,- € mesačne a otca výživným vo výške 200,- € mesačne, na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny od 04.01.2018, odkedy sa maloletá reálne nachádzala v starostlivosti sestry matky s povinnosťou doplatiť zročné výživné od tohto dátumu až do vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie.

6. Podľa § 45 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

7. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) a ods. 2 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti. Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

8. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

10. Súd môže pristúpiť k zrušeniu náhradnej osobnej starostlivosti len z vážnych dôvodov a vždy vtedy, ak o to požiada osoba, do ktorej náhradnej starostlivosti bolo maloleté dieťa zverené. Vážnym dôvodom pre zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti je aj skutočnosť, že rodičia sú schopní opäť zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

11. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že sú splnené podmienky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko matka si upravila svoje osobné pomery tak, že je schopná zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o maloletú, pravidelne chodí na kontroly do psychiatrickej ambulancie, dodržiava liečbu, užíva pravidelne lieky. Matka má vytvorené aj vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletej, býva s maloletou v 2,5-izbovom byte v jej osobnom vlastníctve. Maloletá sa u matky fyzicky nachádza už od začiatku roka 2023. Matka dohliada aj na zdravotný stav maloletej, pozná jej povahu, záujmy i denný režim. Sociálnym šetrením v starostlivosti matky o maloletú neboli zistené nedostatky. Matka si svojím úsilím za pomoci rodiny a odborníkov upravila svoje životné podmienky a sociálne pomery do takej miery, že súdu dáva záruku, že je schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú a poskytnúť jej stabilné a bezpečné výchovné prostredie potrebné pre zdravý psychický a fyzický vývin maloletej, a preto súd náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú zrušil a maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky s čím vyjadril súhlas opatrovník i otec maloletej.

12. Súd ohľadom zastupovania a spravovania majetku maloletej postupoval podľa § 28 Zákona o rodine, tak, že oprávnenie maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach majú obaja rodičia samostatne, pričom na podstatných veciach maloletého dieťaťa sú vždy povinní dohodnúť sa obaja rodičia. V prípade, ak by sa nedohodli, na návrh niektorého z rodičov môže o takejto podstatnej veci maloletého dieťaťa rozhodnúť súd (§ 35 Zákona o rodine).

13. Keďže súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matke, zaoberal sa následne otázkou výšky výživného rodičovi, ktorý dieťa nemá v osobnej starostlivosti, v danom prípade otcovi. Pri určovaní výšky výživného otcovi súd vychádzal z kritérií § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, a to z veku, odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako aj z možností, schopností a majetkových pomerov otca. Maloletá má v súčasnosti 6,5 roka, navštevuje súkromnú materskú školu, je predškôlka. V škôlke sa platí strava 60,- € mesačne a aktivity 120,-€ na polroka (angličtina, tanec a pohyb). Maloletá bola na lyžiarskom, kde a platila suma 110,- € a má ísť aj na plavecký kurz, kde sa má platiť suma 75,- €. Vo voľnom čase maloletá chodí na plaváreň zhruba 2x do mesiaca. Iný záujmový platený krúžok nemá. Nebýva často chorá neužíva pravidelne lieky. Je vedená v stomatologickej ambulancii. Matka má podľa oznámenie zamestnávateľa priemerný čistý mesačný príjem vo výške 807,87 €, poberá rodinné prídavky vo výške 60,- € mesačne a invalidný dôchodok z Rakúska vo výške 607,28 € mesačne a na SR vo výške 155,70 € mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť okrem maloletej nemá. Otec podľa oznámenia jeho právnej zástupkyne požiadal v Rakúsku o dôchodok, tento mu ešte nebol priznaný, nateraz poberá príspevok vo výške 53,42 € denne, čo je cca 1.600,- € mesačne. Otec má okrem maloletej ďalšie 3 vyživovacie povinnosti. Otec doposiaľ nebol v osobnom kontakte s maloletou. Na maloletú sa informuje u matky, táto mu poskytuje informácie o maloletej. Otec súhlasil s návrhom matky, ako i výškou výživného v sume 300,- € mesačne na maloletú.

14. Styk otca s maloletou súd neupravil, tento ponechal na dohode rodičov s prihliadnutím aj na doterajší stav, kedy otec nie je v osobnom kontakte s maloletou a úpravu styku s maloletou ani nežiadal.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil. Účastníci konania si znášajú trovy, ktoré im v konaní vznikli, sami (súdne poplatky, trovy právneho zastúpenia).

16. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa matka maloletej, sestra matky i právna zástupkyňa otca a opatrovník maloletej vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Nakoľko sa účastníci vzdali práva podať odvolanie voči vynesenému rozhodnutiu, rozsudok nadobudne právoplatnosť dňom posledného doručenia jednému z nich.

Vzhľadom k tomu, že po vyhlásení a odôvodnení rozhodnutia a po poučení o opravnom prostriedku, účastníci zhodne uviedli, že sa vzdávajú práva podať vo veci opravný prostriedok, bolo by prípadné odvolanie právne neúčinné.